

Mahonie Swietenia

Atibt

Mogno; NEN-EN 13556: American mahogany (GB), acajou d'Amérique (F), Amerikanisches Mahagoni (D), Code SWMC

Andere namen

1. Caoba, mahogany, mahagoni, mogno, mara, mahonia, acajou, baywood, Bolivia-mahonie, Braziliaans mahonia, Ecuador-mahonie, Peru-mahonie en Venezolaans mahonia, Aguano, mogno, araputanga (Peru), orura (Venezuela).
2. Honduras-mahonie, Nicaragua-mahonie, Tabasco-mahonie, Mexicaans mahonie, chiculte, cobano, gateado, rosadillo, chacalte (Guatemala), zopilote (Mexico).
3. Cuba-mahonie, San Domingo-mahonie, caobilla (Cuba).

Botanische naam

1. *Swietenia macrophylla* King.
2. *Swietenia humilis* Zucc..
3. *Swietenia mahagoni* (L.) Jacq..

Familie

Meliaceae.

Groeigebied

1. Tropisch Zuid-Amerika, elders in tropen aangeplant.
2. Midden-Amerika, Mexico.
3. Caraïbisch gebied, aangeplant in Afrika en Azië

Boombeschrijving

Tot 30 m hoog en maximaal 2 m diameter boven de zware plankwortels, takvrije stam 18-24 m. Afhankelijk van bodem en klimatologische omstandigheden van het gebied waaruit het hout afkomstig is, kunnen de eigenschappen iets variëren.

Aanvoer

Gezaagd (gekantrecht) hout (vroeger hartvrije delen van 100 cm, nu van 30 cm) en fineer. CITES-houtsoort (alle 3 de boomsoorten staan op appendix II), waardoor import alleen met speciale vergunningen mogelijk is.

Houtbeschrijving

Mahonie is een fraaie, vaste, zachte, taaie, matig sterke houtsoort. Het kernhout is zalmkleurig, roze, rood tot roodbruin, nakleurend tot dieprood of bruin met een goudkleurige gloed. Bewerkt droog mahonie heeft een lichtroze kleur, onder invloed van licht verkleurt dit snel naar fraai roodbruin. Het spint is wit tot geel.

Houtherkenning

Roodbruin van kleur, zijdeachtige glans, op kops vlak (marginale) parenchymbandjes zonder verder opvallend parenchym, etagebouw op het dosse vlak. Swietenia mahonie onderscheidt zich van de Afrikaanse mahonies (kosipo, khaya, sapelli, sipo, tiama) door de relatief kleine vaatjes, alleen marginaal parenchym, etagebouw, geurloos en relatief zacht (zeker vergeleken met sipo, sapelli en kosipo).

Draad

Recht tot iets kruisdradig. Onregelmatigheden in de draad kunnen vele mooie variaties in tekening tot gevolg hebben, die worden aangeduid met benamingen als 'geappeld', 'gewaterd' of 'gemoireerd'.

Nerf	Fijn tot matig grof.
Volumieke massa	1. 540 kg/m ³ bij 12% vochtgehalte, vers 700-800 kg/m ³ (vochtgehalte circa 55%). 2. 770 kg/m ³ bij 12% vochtgehalte.
Krimp	Nat naar 12% vochtgehalte: radiaal 1,2% en tangentiaal 1,8%.
Drogen	Matig snel, zonder veel gevaar voor scheuren en vervorming. Een ijklijn is beschikbaar voor het uitvoeren van elektrische houtvochtmetingen.
Hardheid	Langsvlak 3550 N.
Bewerkbaarheid	Het laat zich zowel met handgereedschap als machinaal goed bewerken. Schaven gaat in het algemeen goed, maar geeft soms een wollig oppervlak zodat scherp snijgereedschap noodzakelijk is.
Spijkeren en schroeven	Matig goed, in vochtige omstandigheden corrosievorming en zwarte verkleuring in contact met ijzer. Mahonie verkleurt grijs in contact met ijzer en bruin in contact met koper of messing.
Lijmen	Goed.
Buigen	Matig.
Oppervlakafwerking	Goed. Bij lakken op polyesterbasis kan de filmvorming worden verhinderden kan droogvertraging optreden.
Impregneerbaarheid	Kernhout 4, spint 2-3 (volgens NEN-EN 350).
Bijzonderheden	<i>Swietenia macrophylla</i> is lichter in gewicht en kleur en minder fraai getekend dan de 2 andere soorten.
Toepassingen	Meubelen, interieurtimmerwerk, draai- en beeldhouwwerk, knoppen en grepen, lijsten, voor fineer en triplexfabricage. Exterieur voor ramen, kozijnen en deuren en in de scheepsbouw (huidbeplanking, betimmering in jachten). Voor muziekinstrumenten (vooral voor de body en hals bij elektrische gitaren).
Sterkteklasse	Ingedeeld in D18 , afhankelijk van herkomst en kwaliteit (zie tabel D).

Duurzaamheid

Relatieve weerstand tegen schimmels

Kernhout klasse 2 (NEN-EN 350: praktijkervaring en veldonderzoek).

Relatieve weerstand tegen dierlijke organismen

Kernhout: drooghoutboorders D, termieten S en marineboorders S (NEN-EN: 350); spint: gewone houtworm M.